

گمرک ایران اعلام کرد

۵۰ پرونده تخلف در واردات شکر در دست بررسی است

* در حال حاضر ۵۰ فقره پرونده شکر دارای «بیش بود» ارزش در حال بررسی است که پس از رسیدگی نهایی و طی مراحل قانونی مراتب به بانک‌های مربوطه اعلام می‌شود

جلب کرد. وی نوشته است: ایجاد محدودیت‌های تازه و پر شمار در مسیر کسب و کار جامعه ایرانی در سال ۱۳۹۱ به اوج رسید. در این مسیر، استفاده کارآمد از منابع ارزی که ورود آن به داخل با دشواری‌های واقعی مواجه شده بود، یکی از ضروری‌ترین اقدام‌هایی بود که دولت باید انجام می‌داد. نظارت بر چگونگی هزینه کردن این منابع و پیامدهای آن در بازار داخلی نیز از ضرورت‌های انکارناپذیر بود تا راه افزایش قیمت‌ها مسدود شود. در این وضعیت اما آمار و اطلاعات رسمی منتشر شده نشان‌دهنده ناکارآمدی در سطحی گسترده است که به جریان رانت‌خواری افزوده است. یکی از معاونان وزارت صنعت، معدن و تجارت همین چند روز پیش اعلام کرده که در سال ۱۳۹۱ رقمی معادل ۴۰ میلیارد دلار به واردات اختصاص داده شده است. پرداخت این رقم هنگفت ارزی با هدف تأمین کالای مورد نیاز تولید و مصرف بوده است تا شاهد تثبیت قیمت‌ها باشیم. اما این اتفاق در حوزه شکر در سال ۱۳۹۱ رخ نداده است؛ در صفحه ۲

بیش‌اظهاری در قیمت شکر وارداتی با هدف جذب بیشتر دلار ارزان قیمت و فروش شکر با قیمت‌های بالاتر در بازار داخلی چیزی است که در این تفاوت‌ها به چشم می‌آید. آقای محمدعرب محمدی با توجه به همین مسأله بود که با نگارش یادداشتی تحت عنوان «سود غیرمتعارف در واردات شکر» در روزنامه دنیای اقتصاد یکشنبه ۱۵ اردیبهشت توجه مسئولان را به ارقام ارایه شده از طرف گمرک

گمرک ایران چندوقت پیش آماری از جزئیات واردات شکر توسط چند واردکننده در سال ۱۳۹۱ شامل میزان واردات هر شرکت و متوسط قیمت هر تن شکر وارداتی را منتشر کرد. تفاوت معنادار قیمت شکر وارداتی برخی شرکت‌ها با متوسط قیمت شکر وارداتی توسط شرکت بازرگانی دولتی در آمار ارایه‌شده گمرک توجه کارشناسان را به خود جلب کرد.

تجربه و دانش در اختیار وزارت جهادکشاورزی

بهمین دانایی

افزایش صادرات نفت خام در دهه ۱۳۴۰ موجب افزایش شدید درآمدهای دولت شد. به‌میزانی که دولت درآمدهای بیشتری از فروش نفت به‌دست می‌آورد، تشکیلات خود را گسترده می‌کرد و بر حجم دخالت‌های خود در کسب و کار شهروندان می‌افزود. این‌گونه بود که دو وزارتخانه صنایع و معادن و بازرگانی در دهه ۱۳۵۰ از دل وزارت امور اقتصادی وقت بیرون آمد. وزارتخانه‌های یادشده به ترتیب سیاست‌گذاری و رهبری فعالیت‌های مرتبط با تولید و تجارت را برعهده گرفتند. درحالی‌که با پیروزی انقلاب اسلامی و تغییر و تحولات در دیدگاه‌های اقتصادی راه را برای غلبه نگاه تولیدی بر نگاه تجاری هموار کرده بود اما از شروع کار دولت نهم در سال ۱۳۸۴ مسئولان وزارت بازرگانی توانستند جایگاه رفیعی در نهاد ریاست‌جمهوری و در کابینه به‌دست آورند. درحالی‌که وزارت صنایع و معادن در همان دولت نهم با تغییر پی‌درپی وزیر و معاونان مواجه شد، اما مسئولان وزارت بازرگانی انسجام خود را حفظ کردند.

افزایش درآمدهای نفت در این سال‌ها و وعده‌های دولت برای اینکه اجازه نمی‌دهیم قیمت کالاهای مصرفی افزایش یابد، موجب شد تا دست دولت برای صادرات و واردات باز باشد و تولید صنعتی و کشاورزی به گوشه رانده شوند. این وضعیت موجب شده بود که تولید داخلی با آسیب جدی مواجه شده و در برابر قدرت واردات نتواند سر بلند کند. اما گرایش‌های کارشناسی اعضای انجمن‌ها و تشکل‌های صنفی و صنعتی به مرور جواب داد و قانونگذاران برای اینکه تفرقه در تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری درباره دو موضوع تولید و تجارت پایان یابد تصمیم به ادغام دو وزارتخانه صنایع و معادن و بازرگانی گرفتند. مقاومت‌هایی که در این مسیر وجود داشت برطرف شد و با این هدف که آمارهای تولید و تجارت و تصمیم‌گیری مربوط به ایجاد تعادل در این دو مقوله در یک نهاد جمع شوند کار ادغام صورت پذیرفت.

باتوجه به مجموعه شرایط که تولید را در پله‌ای بالاتر از بازرگانی قرار می‌داد وزارتخانه جدید، «صنعت، معدن و تجارت» نام گرفت تا اولویت فعالیت‌های صنعتی و معدنی بر مقوله تجارت آشکار شود. اما در عمل مسئولان وزارت بازرگانی سابق توانستند سکان رهبری وزارتخانه جدید را به‌دست آورده و سیاست‌های صنعتی غالب گردانند. به مرور و برابر با آنچه در واقعیت دیده می‌شود رؤسای سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت نیز عموماً دیدگاهی تجاری داشته و دارند. این شرایط موجب شد بخش تولید که پیش از این و با وجود وزارت صنایع و معادن در مجامع گوناگون مدافعی داشت از این مزیت بی‌بهره باشد. به‌طور مثال درحالی‌که اعضای کمیسیون

در صفحه ۲

دریافت گواهینامه رعایت حقوق مصرف‌کنندگان توسط شرکت کشت و صنعت امیرکبیر

شرکت کشت و صنعت امیرکبیر در اسفندماه سال ۱۳۹۱ موفق به دریافت گواهینامه «رعایت حقوق مصرف‌کنندگان» از جانب کمیته فنی سازمان صنعت، معدن و تجارت و انجمن حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان استان خوزستان شد. در متن این گواهینامه آمده است: با عنایت به مصوبات کمیته فنی سازمان صنعت، معدن و تجارت و انجمن حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان استان خوزستان و براساس مصوبه شورای سیاست‌گذاری اعطای گواهینامه رعایت حقوق مصرف‌کنندگان بدینوسیله «گواهینامه رعایت حقوق مصرف‌کنندگان» به آن شرکت اعطا می‌گردد، امید است که با تعامل هوشمندانه در حفظ و ارتقاء جایگاه کنونی موفق باشید. ضمناً مدت اعتبار این لوح از تاریخ ۹ اسفندماه ۱۳۹۱ مشروط به رعایت قوانین و ضوابط مربوط به حقوق مصرف‌کنندگان به‌مدت یک‌سال شمسی می‌باشد.

* نشریه شکر این موفقیت را به مدیریت و کارکنان شرکت کشت و صنعت امیرکبیر تبریک گفته و آرزوی کامیابی بیشتر برای این واحد صنعتی را دارد.

فائو پیش‌بینی کرد:

کاهش اتکای اندونزی به واردات برنج

سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) در گزارشی پیش‌بینی کرد که با افزایش تولید برنج در اندونزی، نیاز این کشور به واردات کاهش پیدا می‌کند. براساس برآورد این نهاد سازمان ملل، محصول برنج اندونزی ممکن است به ۷۲٫۱ میلیون تن در سال ۲۰۱۳ برسد که ۴٫۴ درصد بیشتر از رکورد ۶۹٫۰۵ میلیون تن در سال گذشته خواهد بود. پیش‌بینی می‌شود که محصول برنج این کشور

با وجود بارندگی‌های شدید در دسامبر و مارس که موجب بروز سیل در برخی از مناطق شد، افزایش داشته باشد. تولید ذرت اندونزی نیز به حدود ۱۹ میلیون تن می‌رسد که مشابه رکورد ۱۸٫۹۶ میلیون تن برداشت شده در سال گذشته خواهد بود. به گزارش بلومبرگ، واردات غله اندونزی در فصل جاری که از اول آوریل آغاز شده، ممکن است کاهش یافته و به ۹٫۴ میلیون تن در مقایسه با ۹٫۸ میلیون تن در فصل گذشته برسد.

در صفحات دیگر

بس کنید دیگر...

تجارت سودآور با دوپینگ ارزان

هندوستان و اصلاحات شکر

فروش خاک کشاورزی ایران به کشورهای قطر و امارات

واردات ۵۱ میلیون دلار شکر در یک ماه

تجربه و دانش

در اختیار وزارت جهاد کشاورزی

اجرا فرستاده شود که می تواند نقض غرض باشد. قانونگذاران محترمی که تلاش کرده اند شرایط مساعد برای مقوله های تولید و تجارت خارجی محصولات کشاورزی فراهم و نوعی تعادل و توازن در میان نهادهای مجری ایجاد کنند باید در ادامه موضوع آیین نامه اجرایی را در کانون توجه قرار دهند. علاوه بر این و در شرایطی که قانون مصوب مجلس اختیارات کافی به وزارت جهاد کشاورزی داده است تا مسایل مربوط به ایجاد تعادل در تولید داخل و تجارت خارجی را اجرا کند، این وزارتخانه نباید این مسؤلیت را ساده نگاه کند. اگر وزارت جهاد کشاورزی با استفاده از نیروهای دلسوز و ورزیده و کارشناس اقدام به اجرای قانون کند، می توان امیدوار بود روزگار در این حوزه خوش باشد. در صورتی که خدای ناکرده وزارت جهاد کشاورزی به هر دلیل توانایی اجرای قانون را به صورت کامل و جامع و با کارآمدی بالا نداشته باشد، شرایط بدتر از این خواهد شد. انجمن های مستقل صنفی و صنعتی نیز که از نزدیک با مسایل آشنایی کافی دارند آماده اند تا دانش و تجربه خود را در اختیار وزارت جهاد کشاورزی قرار دهند تا در اجرای قانون تعلل پیش نیاید. انجمن صنفی کارخانه های قند و شکر به عنوان یکی از تشکلهای قدیمی و دارای تجربه کافی در کشاورزی و تولید و بازرگانی شکر که یک کالای استراتژیک و مورد مناقشه است نیز آماده است تا تجارب موجود را در اختیار وزارت جهاد کشاورزی قرار دهد.

به امید روزهای بهتر در همه مسایل مربوط به کشاورزی، تجارت و تولید محصولات

شد. در حالی که دولت باید مطابق قانون مصوب مجلس عمل کرده و آن را برای اجرا آماده می کرد اما از این کار اجتناب کرد. سرانجام «قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی» به وسیله رییس مجلس به مسئولان روزنامه رسمی کشور ارسال و در این روزنامه درج شد. اما این اتفاق را نباید پایان کار تلقی کرد. واقعیت این است که اگر مدیران دولت نخواهند قانون را به شکل کامل و کارآمد اجرا کنند هنوز درباره آیین نامه اجرایی می توانند کار را به شرایط دشوار بکشانند. یک بیم این است که آیین نامه اجرایی در موعد مقرر تدوین و ابلاغ نشود و یک نگرانی هم این است که آیین نامه ای برخلاف روح قانون تدوین و برای

از صفحه اول ماده یک قانون صادرات و واردات در گذشته و در حضور نماینده وزارت صنایع و معادن نمی توانست به راحتی درباره حذف و یا کاهش تعرفه واردات تصمیم بگیرد در حال حاضر این کار به سادگی انجام می شود. آسیب جدی که در این وضعیت بر تولید به ویژه تولیدات کشاورزی وارد شد، مجلس شورای اسلامی طرح انتزاع فعالیت های مربوط به واردات محصولات کشاورزی را از وزارت صنعت، معدن و تجارت و الحاق آن وظایف به وزارت جهاد کشاورزی را در دستور کار قرار داد. در حالی که برخی نهادها و مؤسسه ها و وزارتخانه های دولتی با طرح انتزاع مخالف بوده و مقاومت دولتی را سامان دادند، اما در نهایت این قانون تصویب

یادداشت

بس کنید

دیگر...

قند و شکر یکی از کالاهای خاص در سبد مصرفی خانواده های ایرانی است. خانواده های ایرانی به ویژه گروه های با درآمد پایین یکی از وعده های غذایی خود را با استفاده از میزان کمی شکر تأمین می کنند. این وضعیت موجب حساسیت مسئولان و مدیران سیاسی جامعه به تأمین قند و شکر تحت هر شرایطی شده است.

قانون های موجود به گونه ای آرایش داده شد که صنعت قند و شکر به انحصار دولت و سازمان های دولتی درآمد. کارخانه های قند و شکر تا همین اواسط دهه ۱۳۸۰ تحت اختیار دولت بودند. دولت قیمت چغندر قند را خود تعیین می کرد، قیمت تبدیل چغندر به شکر را نیز معین می کرد و این دولت بود که قیمت فروش شکر توسط کارخانه ها را به شکل دستوری تحمیل می کرد.

در قانون برنامه سوم توسعه و پس از آن قانون برنامه چهارم انحصار صنعت قند و شکر لغو شد. دولت تا پیش از لغو انحصار، برخی حمایت ها از کارخانه ها را در دستور کار داشت و به طور مثال در یک دوره کاری یک ساله چند بار نقدینگی به کارخانه ها می داد تا بدهی های خود به چغندرکاران را سر وقت بپردازند، علاوه بر این دولت در تعیین قیمت برخی کالاهای مورد نیاز مثل انرژی مورد نیاز کارخانه ها نیز نوعی تبعیض مثبت را اعمال می کرد که امروزه روز این امتیازات اعمال نمی شود. در این وضعیت اما دولت و برخی سازمان های دولتی ترجیح می دهند نقش قیم مآبانه قبلی را ادامه داده و نیروی دولتی را بر بنگاه ها و کارخانه ها تحمیل کنند.

در این وضعیت است که برخی نهادهای دولتی برخلاف قانون قیمت های پایه دستوری برای شکر تعیین کرده و مأموران خود را برای سخت گیری به کارخانه ها می فرستند. ادامه رفتارهای متعلق به دوران انحصار توسط وزارت صنعت و معدن در شرایطی که دولت نمی تواند نظارتی بر واردکننده داشته باشد جای تعجب دارد.

دولت چه می دهد که می خواهد کارخانه ها را همچنان تحت انقیاد خود درآورد؟ باید به این مدیران که تلاش کردند صنعت قند و شکر را نابود کنند اما نتوانستند و با پایمردی تولیدکنندگان مواجه شدند، گفت: بس کنید این کارها را. در حالی که دولت توانایی یا تمایل برای نظارت بر قیمت شکر وارداتی را ندارد، سخت گیری به کارخانه ها و تولید شبهه ندارد؟

گمرک ایران اعلام کرد

۵۰ پرونده تخلف در واردات شکر در دست بررسی است

زیر است:

«وفق مفاد مندرج در ماده ۱۴ قانون امور گمرکی، ارزش گمرکی کالاهای ورودی از روی سیاهه خرید یا سایر اسناد تسلیمی صاحب کالای تعیین می شود و پس از اظهار صاحب کالا، گمرک نسبت به بررسی و تعیین ارزش بر مبنای ماده ۱۵ قانون اقدام می کند. با توجه به نوع کالا که بورسی است طبق ۱۹ آیین نامه اجرایی بر مبنای منابع معتبر بین المللی و بورس های جهانی بررسی ارزش انجام می شود. بر اساس بخش هفتم مجموعه مقررات ارزی بانک مرکزی، متولی اعلام «بیش بود» ارزش (گران نمایی) دفتر بررسی و تعیین ارزش است که پس از اعلام گمرکات اجرایی رسیدگی و اعلام نظر می شود. «بیش بود» ارزش مانع از ترخیص کالای بوده و بر مبنای ارزش مندرج در اسناد حقوق ورودی قابل پرداخت است.

گمرکات اجرایی در جریان ترخیص و پس از ترخیص نسبت به بررسی ارزش اقدام می کنند و در صورت مشاهده موارد گران نمایی موضوع جهت صحت عمل به دفتر بررسی و تعیین ارزش ارجاع می شود. مزید اطلاع در حال حاضر بیش از ۵۰ فقره پرونده شکر دارای «بیش بود» ارزش در حال بررسی است که پس از رسیدگی نهایی و طی مراحل قانونی مراتب به بانک های مربوطه اعلام می شود.

با توجه به اینکه گمرک ایران خبر و تحلیل ارائه شده توسط کارشناسان که برخی واردکنندگان شکر با بیش اظهار ارزش کالای وارداتی، سود غیرمتعارف به دست می آورند امید است گمرک ایران ضمن شفاف سازی درباره ۵۰ پرونده تخلف در اظهار غیرواقعی شکر وارداتی مراتب را به اطلاع کارشناسان و افکار عمومی برساند.

برسانند، اما آمارها نشان می دهد قیمت هر کیلوگرم شکر درب محل تصفیه شکر تا ۱۷۰۰ تومان به فروش می رسد. به این ترتیب اگر بپذیریم که قیمت قابل فروش شکر وارداتی این عده، کمتر از ۱۳۰۰ تومان نبوده است، می توان گفت برخی از واردکنندگان به طور میانگین در هر کیلو شکر ۴۰۰ تومان سود باآورده و رانت جویانه به دست آورده اند.

یک محاسبه ساده نشان می دهد که یک شرکت واردکننده شکر که ۲۵ هزار تن شکر به قیمت هر تن ۷۳۴ دلار وارد کرده است، تنها از محل بیش اظهاری قیمت وارداتی (نسبت به قیمت ۵۶۵ دلار شکر وارداتی شرکت بازرگانی دولتی) در هر تن شکر وارداتی ۱۶۹ دلار سود غیرمتعارف به دست آورده است که با دلار میانگین ۳ هزار تومان به عدد ۵۰۷ هزار تومان در هر تن می رسد. اگر ۵۰۷ هزار تومان سود غیرمتعارف را در عدد ۲۵ هزار تن ضرب کنیم به عدد ۱۲/۶ میلیارد تومان می رسیم که رقم بسیار شگفت انگیزی است. اما آیا نهادهای نظارتی توانسته اند در سال محدودیت های ارزی به اینگونه رانت خوارها نظارت کافی و لازم داشته باشند؟

در حالی که انتظار می رفت برخی سازمان ها و نهادهای نظارتی که با سخت گیری های غیرقانونی کار را بر تولیدکنندگان شکر سخت کرده و با اجبار به فروش شکر نفع دلالتان را تأمین می کنند در این باره اظهار نظر کنند، اما این گمرک ایران بود که ضمن تأیید ضمنی یادداشت مورخ ۱۳۹۲/۲/۱۵، خبر داد که مزید اطلاع در حال حاضر بیش از ۵۰ فقره پرونده شکر دارای «بیش بود» ارزش در حال بررسی است توضیح گمرک که در ۱۳۹۲/۲/۲۳ در روزنامه دنیای اقتصاد درج شده بود به شرح

از صفحه اول

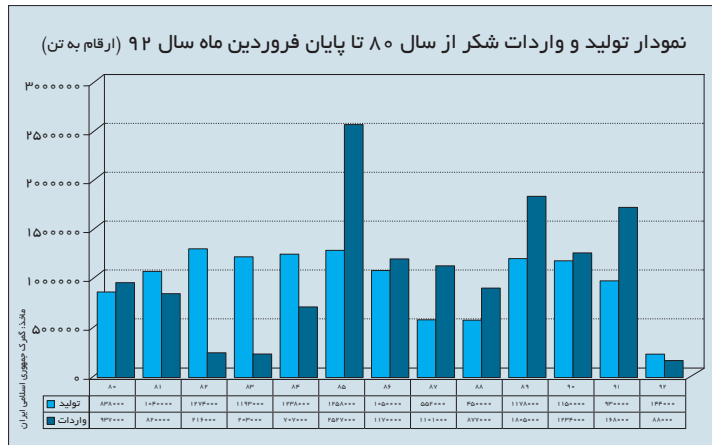
زیرا آمارهای منتشر شده از سوی گمرک ایران نشان می دهد در سال ۱۳۹۱ رقمی معادل ۱/۷ میلیون تن شکر به ارزش یک میلیارد و ۷۰ میلیون دلار از سوی ۲۹ فرد حقیقی و حقوقی به کشور وارد شده است.

جدای از اینکه این میزان شکر وارد شده در سال تشدید محدودیت ها یک اقدام ناکارآمد و در جهت تضعیف تولید داخلی به شمار می آید، نکته تأسف بار در قیمت های اعلام شده واردات شکر است. میانگین قیمت واردات شکر از سوی شرکت بازرگانی دولتی در سال ۱۳۹۱ معادل ۵۶۵ دلار برای هر تن بوده است، اما برای یک شرکت خصوصی رقمی معادل ۷۳۴ دلار برای هر تن شکر وارداتی بوده است. یک شرکت دیگر نیز بر اساس آمار گمرک در سال گذشته رقمی معادل ۳۱/۵ میلیون دلار برای واردات ۳۷ هزار تن شکر داده که میانگین قیمت هر تن شکر وارداتی این شرکت حدود ۸۵۳ دلار می شود. با توجه به اینکه شرکت بازرگانی دولتی ایران در سال ۱۳۹۱ با محدودیت های بیشتری در واردات مواجه بوده است، اما توانسته هر تن شکر را به قیمت میانگین ۵۶۵ دلار وارد کند، اما قیمت های بالای اظهار شده برخی از شرکت ها که تفاوت معنادار با رقم ۵۶۵ دلار دارد را چگونه باید تفسیر کرد؟

نزدیک ترین چیزی که به ذهن می رسد این است که برخی واردکنندگان شکر در بخش خصوصی در اعلام قیمت واردات بیش اظهاری کرده اند.

نکته تلخ تر این است که این واردکنندگان برای واردات، دلار به قیمت ۲۲۶ تومان (ارز مرجع) گرفته و متعهد بوده اند شکر را به قیمت هر کیلو ۱۳۰۰ تومان به دست مصرف کننده

دامپینگ و پیش‌اظهاری

در حالی که پرداخت ارز مرجع به واردات شکر در حال حاضر در ابهام به سر می‌برد و در شرایطی که از اسفند ماه پارسال این مسئله با دشواری مواجه شده است، اما بخش خصوصی در فروردین ۱۳۹۲ نیز توانسته است ۴۶ هزار تن شکر وارد کند. این میزان واردات شکر در فروردین ماه توسط بخش خصوصی در شروع سال جدید که

جدول ۱: آمار واردات شکر از سال ۱۳۸۰ تا پایان فروردین ماه سال ۱۳۹۲ به تفکیک واردات دولتی و خصوصی

سال	واردات بخش خصوصی	واردات بخش دولتی	جمع واردات
۱۳۸۰	۰	۹۲۷	۹۲۷
۱۳۸۱	۰	۸۲۰	۸۲۰
۱۳۸۲	۵۶	۱۶۰	۲۱۶
۱۳۸۳	۴۲	۱۶۱	۲۰۳
۱۳۸۴	۸۰	۶۲۷	۷۰۷
۱۳۸۵	۱,۴۸۵	۱,۰۴۲	۲,۵۲۷
۱۳۸۶	۹۶۲	۲۰۸	۱,۱۷۰
۱۳۸۷	۱۱۰۱	۰	۱,۱۰۱
۱۳۸۸	۸۷۷	۰	۸۷۷
۱۳۸۹	۱۸۰۵	۰	۱,۸۰۵
۱۳۹۰	۱۲۳۴	۰	۱,۲۳۴
۱۳۹۱	۱۱۷۵	۵۰۵	۱,۶۸۰
۱۳۹۲ (فروردین)	۴۶	۴۲	۸۸

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

بیشتر از واردات شرکت بازرگانی دولتی است، موجب تعجب ناظران شده و این پرسش را پررنگ کرده است که آیا ارز مرجع به این شکر وارداتی اختصاص داده شده است؟ خروج ۵۱ میلیون دلار ارز از کشور تنها در ماه نخست امسال که وضعیت ارزی و سیاست‌های نرخ ارز نامعلوم است، موجب نگرانی تولیدکنندگان شده است. جدول شماره ۲ نشان می‌دهد که در سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۱ در مجموع ۴/۶ میلیارد دلار ارز برای واردات شکر اختصاص یافته است که متوسط سالانه آن نزدیک به ۷۰۰ میلیون دلار می‌شود.

رکورد واردات شکر همچنان به سال ۱۳۸۵ برمی‌گردد که ۲/۵ میلیون تن شکر به ارزش حدود یک میلیارد دلار رسید. نکته جذاب جدول شماره یک مقایسه میزان شکر وارداتی در سال‌های ۱۳۸۵ و ۱۳۹۱ است که برای سال ۱۳۸۵ میزان شکر وارد شده ۲/۵ میلیون تن به ارزش یک میلیارد دلار و برای سال ۱۳۹۱ برای واردات ۱/۷ میلیون تن به ارزش یک میلیارد دلار است. یک محاسبه ساده نشان می‌دهد که ارزش هر تن شکر وارداتی در سال ۱۳۸۵ حدود ۴۰۰ دلار و در سال ۱۳۹۱ معادل ۶۰۰ دلار گزارش شده است.

جدول ۲: واردات شکر از سال ۸۵ تا پایان فروردین سال ۹۲ به تفکیک شکر خام و سفید (ارقام به هزار تن)

سال	سفید (دلار)	خام	بها (دلار)	جمع واردات	بها جمع واردات (دلار)
۱۳۸۵	۶۳۷	۱,۸۹۰	۷۲۶,۱۸۲,۵۵۹	۲,۵۲۷	۱,۰۱۷,۴۵۴,۴۶۹
۱۳۸۶	۳۴۸	۸۲۲	۲۷۴,۴۶۱,۳۶۷	۱۱۷۰	۴۰۷,۷۷۰,۷۱۰
۱۳۸۷	۱۰۳	۹۹۸	۲۸۷,۸۰۰,۰۱۳	۱۱۰۱	۳۲۵,۰۱۳,۳۴۵
۱۳۸۸	۲۷	۸۵۰	۳۱۵,۸۲۶,۱۱۴	۸۷۷	۳۲۴,۶۴۶,۰۲۰
۱۳۸۹	۰	۱۸۰۵	۷۰۴,۵۲۰,۴۰۷	۱۸۰۵	۷۰۴,۵۲۰,۴۰۷
۱۳۹۰	۶	۱۲۲۸	۷۵۲,۱۰۵,۳۳۴	۱۲۳۴	۷۵۵,۹۰۴,۸۴۴
۱۳۹۱	۰	۱۶۸۰	۱,۰۷۲,۴۱۳,۶۰۸	۱۶۸۰	۱,۰۷۲,۴۱۳,۶۰۸
۱۳۹۲	۰	۸۸	۵۱,۰۰۱,۲۲۸	۸۸	۵۱,۰۰۱,۲۲۸
جمع	۱۱۲۱	۹,۳۶۱	۴,۱۸۴,۳۱۰,۶۳۰	۱۰,۴۸۲	۴,۶۵۸,۷۲۴,۶۳۱

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

نگاه

معذرت‌خواهی

کنید

شاید...

وفور درآمدهای ارزی حاصل از صادرات نفت خام، جامعه ایرانی را با وضعیتی ویژه مواجه کرد.

یکی از بدترین پیامدهای وفور درآمد ارزی در همه دهه‌های سپری شده از ۱۳۴۰ به این طرف، نوعی بیماری کج‌سلیقگی و بی‌اعتنایی مدیران به ژرفای کسب و کار ایرانیان بوده است.

به این معنی که درآمدهای ارزی هنگامت ناشی از فروش ثروت ملی، پولی بساد آورده در اختیار برخی مدیران دولتی قرار داده و می‌دهد که آنها بدون توجه به عواقب تصمیم‌هایی که اتخاذ می‌کنند، هر کاری که می‌خواهند بر سر تولید داخل می‌آورند.

وفور درآمد ارزی از طرف دیگر منجر به انحصار عرضه ارز توسط دولت شده است و این نهاد با استفاده از این قدرت انحصاری قیمت ارز را در سطحی که دلخواه مسئولان است تعیین می‌کرده است.

تثبیت نرخ ارز با این توجیه غیرکارشناسی که باید با تثبیت این نرخ سدره رشد تورم شویم به نوبه خود بیماری‌های مزمنی را بر تن و جان اقتصاد ایران انداخته است.

مقایسه‌های غیرواقعی قیمت تمام‌شده تولیدات داخلی با واردات کالاهایی که با ارز ارزان به بازار داخل می‌آید و می‌آمد یکی از بدترین کارهایی بود که برخی مسئولان انجام دادند.

آنهایی که بدون نگاه کارشناسی و تنها براساس منافع زودگذر سیاسی و شاید اقتصادی و حتی شبه‌دار، چندین سال است که قیمت شکر تولید داخلی را با قیمت شکر وارداتی مقایسه می‌کردند اکنون که دلار به هر دلیل قیمت واقعی پیدا کرده است چه توجیهی دارند؟ تمام تلاش آنها در این چند ماه گذشته این بوده است که ارز ارزان‌تر به واردات شکر اختصاص دهند تا رفتار و گفتار باطل آنها نمود پیدا نکند.

این گروه از مسئولان دولتی که بدون لحاظ کردن منافع ملی و بلندمدت کشور همه نیروی خود را به کار گرفتند تا صدای کارشناسان و دلسوزان صنعت قند و شکر به گوش مدیران ارشد کشور نرسد آیا می‌توانند معذرت‌خواهی کنند یا همچنان بر حرف و عمل باطل خویش اصرار دارند؟

تجارت سودآور با دوپینگ ارزان

سریع به سوی واردات بیشتر شکر را تسریع کرده است. سود بعدی این است که دولت به دلایل گوناگون نتوانسته است بر توزیع داخلی شکر وارد شده با ارز مرجع نظارت کند. عرضه شکر به قیمت هر کیلو ۱۷۰۰ تومان در حالی که برابر تعهد اخذشده از واردکنندگان باید ۱۳۰۰ تومان یا کمتر باشد این ادعا را به‌خوبی اثبات می‌کند. این وضعیت موجب شده است که واردات شکر باز هم شیرین‌تر شود. سود سوم و آسان و بلندمدت دیگر برای تجار شکر که توسط برخی مدیران دولتی فراهم شده است سخت‌گیری آنها به تولید داخل است. در حالی که هیچ حمایتی از کارخانه‌های تولید شکر نمی‌شود برخی مدیران با فرستادن ناظران به واحدهای صنعتی مانع از فعالیت سودآور آنها شده‌اند. تثبیت قیمت تولید داخلی و رها کردن قیمت شکر وارداتی در بازار آیا از رفتاری کارشناسی برمی‌خیزد؟ تجارت سودآور با دوپینگ دولتی کار سختی نیست.

متأسفانه گروهی از این افراد تنها به این می‌اندیشند که از شکاف پدیدار شده جریان رانت‌خواری استفاده کنند. در شرایطی که جامعه ایرانی با تحریم جدی غرب مواجه است و کسب درآمد ارزی و انتقال آن به داخل یک معضل شده است، برخی مدیران دولتی با تحلیل‌های غلط، دادن ارز گرانبها به قیمت ترجیحی، بازرگانی در مواد غذایی را تشویق می‌کنند. در این وضعیت است که می‌بینیم بخش قابل توجهی از بازرگانان و حتی نهادهایی که کار اصلی‌شان تجارت نیست به سمت بازرگانی کشیده می‌شوند. بازرگانان شکر در حال حاضر از چند طریق سودهای عجیب به دست می‌آورند. سود اول این است که در حالی که آنها با قیمت ترجیحی ارز داده می‌شود (ارز مرجع به قیمت هر دلار ۱۲۲۶ تومان) یا داده شده است که برای واردات دارو سخت‌گیری می‌شود. تفاوت قیمت دلار مرجع با بازار آزاد بسیار معنادار و به بیش از دوبرابر رسیده است و همین موضوع حرکت

فعالیت تجاری یک رفتار مدرن به حساب می‌آمده است و این روزها نیز نمی‌توان برخلاف این فعالیت رای و نظر داد. تولید کالاها بدون چرخه تجاری کاری بی‌بهره است و در کوتاه‌ترین مدت چرخ تولید می‌خوابد. بازرگانان و تاجران افرادی ساعی و هوشمندند و عموماً به‌ویژه پیش از اینکه پیمان‌های تجاری و قانونی امنیت آنها را تضمین کنند، کاری پرریسک انجام می‌دادند. بازرگانی را نباید نکوهش کرد، اما همین فعالیت مفید در برخی از جامعه‌ها از جمله جامعه ایرانی به دلیل ساختار غلط اقتصادی و اصرار و ندانم‌کاری برخی از مدیران منجر به رانت‌های بالا شده و سودآوری میان تولید و تجارت را از توازن و تعادل خارج می‌کند و انگیزه سرمایه‌گذاری در تجارت را رشد می‌دهد. اگر بازرگانان و تاجران ایرانی بتوانند خارج از این جریان رانت‌جویانه فعالیت کرده و تولیدات ایرانی را در بازارهای جهانی عرضه کنند، کار سترگی انجام داده‌اند، اما

هندوستان و اصلاحات شکر

نشریه بین‌المللی شکر و شیرین‌کننده‌ها (F. O. Lichts)
Vol.145, No.117, 7 Dec. 2012

ترجمه و تدوین: معاونت طرح و برنامه شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی

هند، یکی از کشورهای مهم در بازار جهانی شکر محسوب می‌شود و در حال حاضر به‌عنوان یک صادرکننده شکر، در حال استحکام جایگاه خود است. لیکن با موانع مختلفی در این مسیر روبه‌رو است. از این‌رو درصدد است با انجام اصلاحات در رژیم شکر و اتانول، شرایط را برای اهداف کلان اقتصادی صنعت شکر و اتانول فراهم سازد. در این گزارش که به‌عنوان سرمقاله نشریه بین‌المللی شکر و شیرین‌کننده‌ها در هفدهم دسامبر ۲۰۱۲ چاپ و منتشر شده، به برنامه و سیاست‌های اخیر اصلاحات در صنعت شکر هندوستان

اشاره شده است. دفتر بررسی‌های اقتصادی معاونت طرح و برنامه شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی، در راستای رصد سیاست‌ها و برنامه‌های بازار جهانی شکر و به‌منظور بهره‌گیری و استفاده بیشتر علاقه‌مندان و دست‌اندرکاران صنعت قند و شکر کشور، این گزارش را ترجمه، تدوین و منتشر کرده است. لازم به‌ذکر است متن انگلیسی سرمقاله‌های ارایه شده جهت استفاده علاقه‌مندان، در دفتر بررسی‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی موجود است.

به‌دنبال بررسی کمیته رانگاران در خصوص رژیم کنونی آماده و تکمیل شود. به‌نظر او، اصلاحات به ثبات بیشتر محیط سیاسی قابل پیش‌بینی‌تر منجر خواهد شد و این امر به هند کمک خواهد کرد تا به یک صادرکننده خاص شکر تبدیل شود.

اما پر واضح است که جاده اصلاحات، ناهموار است. به‌عنوان مثال، دولت اوتاراپرادش که دومین تولیدکننده شکر و بزرگ‌ترین عمل‌آورنده نیشکر این کشور است، مخالف آزادسازی بخش شکر و نگران حرکات خودسرانه کارخانه‌های شکر است که در مورد اصلاحات تعجیل دارند. به‌خصوص، دولت در Lucknow احساس می‌کند که تحت نظام آزاد شده، کارخانه‌های تولید شکر شروع به‌دست‌درازی به مناطق حفاظت‌شده زیرکشت نیشکر واحدهای دیگر می‌کنند و به این ترتیب، خشم و نفرت را در میان عمل‌آوردگان راه می‌اندازند.

اوتاراپرادش، بیش از ۴ میلیون کشاورز نیشکرکار داشته و ۱۲۵ کارخانه فعال در این ایالت مشغول فعالیت هستند که از میان آنها، ۲۷ کارخانه به‌صورت تعاونی و بقیه مالکیت خصوصی دارند. حضور قدرتمند کارخانه‌های فعال خصوصی، این ایالت را وادار ساخته تا میدان جنگی بین منافع کشاورزان و منافع کارخانه‌داران راه بیندازد. معمولاً، دولت ایالتی به نفع کشاورزان عمل می‌کند چرا که بدون هیچ استثنایی، آنها بخش به‌مراتب بزرگ‌تری از رأی‌دهندگان در سال ۲۰۱۲ را در بر داشتند. در ماه دسامبر، دولت ایالتی قیمت توصیه شده ایالتی (SAP) را از ۴۰۰ روپیه در هر تن به ۲۸۰۰ و ۲۹۰۰ روپیه در هر تن، به‌ترتیب برای واریته‌های معمولی و زودرس افزایش داد. طبق محاسبات این صنعت، این رقم به هزینه تولید ۳۶۰۰۰-۳۵۰۰۰ روپیه در هر تن شکر تفسیر می‌شود درحالی‌که ارزش فعلی آن بیش از ۳۲۵۰۰ روپیه نیست.

مجموعه کنترل‌های بازاریابی روی شیرین‌کننده‌ها و قیمت کنترل شده برای نیشکر، عوامل اصلی چرخه معروف هندی شکر هستند که در سال‌های اخیر به یک چرخه بین‌المللی تبدیل شده است. وقتی عرضه نیشکر این کشور کاهش یابد، قیمت شیرین‌کننده به‌شدت افزایش می‌یابد. سپس قیمت‌های بهبود یافته، امکان پرداخت‌های وادارکننده برای تحویل نیشکر و قیمت بالاتر نیشکر را فراهم می‌سازد که این امر به نوبه‌خود، جذابیت این محصول را افزایش می‌دهد و به همان نحو باعث تشویق افزایش تولید می‌شود. در نتیجه، قیمت‌ها کاهش می‌یابد افت قیمت‌ها باعث رو به‌وخامت گذاشتن سودآوری و افزایش بدهی‌های معوقه نیشکر می‌شود و این چرخه دوباره و دوباره، در هر قسمت شروع می‌شود.

فصل ۱۳-۲۰۱۲

باتوجه به پویایی چرخه شکر هند، این بخش یکی ۲ سالی است که کم سود و بی‌حاصل شده است. آخرین مشخصه آن نیز، پیش‌بینی کاهش تولید شکر است. انجمن

با پاداش باشد کشاورزان تنها قیمت منصفانه همراه با پاداش را دریافت خواهند کرد.

این کمیته همچنین خاتمه اختیارات دولتی در اختصاص مناطق زیرکشت نیشکر برای کارخانه‌های تولید شکر را توصیه کرد که این امر حاکی از آن است که کشاورزان می‌توانستند نیشکر خود را به هر کارخانه‌ای که تمایل داشته باشند، بفروشند. همچنین پیشنهاد شد که شرط فعلی حداقل فاصله ۱۵ کیلومتری بین کارخانه تولید شکر برداشته شود.

این کمیته در زمینه تعهدات هزینه‌ای (مالیاتی) شکر اظهار می‌دارد که دولت‌های ایالتی باید شیرین‌کننده مورد نیاز برای سیستم توزیع عمومی (PDS) را از بازار آزاد بخرند و همچنین دولت باید طرح مالیات ۲۴۰ روپیه را که روی هر تن وصول می‌شود به دولت‌های ایالتی جهت تأمین بودجه خرید بازار منتقل کند.

در حال حاضر، مالیات به صندوق توسعه شکر می‌رود و این کمیته قصد دارد تا به این رویه خاتمه دهد. این بودجه برای اهداء وام با سود پایین به این صنعت و به‌منظور توسعه سطح زیرکشت نیشکر، مدرنیزه‌کردن کارخانه‌ها و احداث پروژه‌های برق و اتانول مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای درک اینکه بسته‌های پیشنهادی کمیته رانگاران تا چه اندازه بنیادی و محکم است باید خاطر نشان کرد که شکر، یکی از کنترل‌شده‌ترین بخش‌های موجود است. تلاش برای آزادسازی این صنعت در سال‌های ۷۲-۱۹۷۱ و ۷۹-۱۹۷۸، تنها برای این صورت گرفت تا قیمت شکر را به سطح اولیه پایین آورد. حال این قضیه باقی می‌ماند که آیا هیچ‌یک از توصیه‌های این کمیته، مثل چند کمیته دیگر، از جمله کمیته توتجا در سال ۲۰۰۴ و کمیته ثورات ۵ در سال ۲۰۰۸ که قبلاً آزادسازی بخش شکر را پیشنهاد داده بودند، تحقق خواهد یافت یا خیر؟

این صنعت، دلگرم و مطمئن است که حداقل اصلاحات انجام خواهد شد. آیینش ورما ۶، مدیرکل انجمن کارخانه‌های تولید شکر هند (ISMA) گفت که چارچوب جدید برای بخش آزاد شده شکر، باید ظرف ۳ تا ۳ سال و

هندوستان و اصلاحات شکر

نمی‌توان نقش هند را در بازار شکر نادیده گرفت. این کشور، بزرگ‌ترین مصرف‌کننده و دومین تولیدکننده شکر جهان است و نقش آن به‌عنوان سازنده بازار طی ۲ سال گذشته، مشابه برزیل بوده است. واکنش زیرکانه در خصوص تولید به‌همراه رشد کم مصرف داخلی شکر طی سال‌های اخیر، باعث شد تا این کشور به یکی از صادرکنندگان عمده این نوع شیرین‌کننده در سال ۲۰۱۱-۱۲ تبدیل شود.

آیا این وضعیت موفقیت‌آمیز در سال ۱۳-۲۰۱۲ نیز تکرار خواهد شد؟ در نگاه اول، ظاهراً پاسخ ساده به‌نظر می‌رسد یعنی همه چیز به عرضه و تقاضا بستگی خواهد داشت. اما با نگاهی دقیق‌تر به پلکان ماریپچ سیاست شکر هند در می‌یابیم که تشخیص این امر که کدام عوامل و تا چه حد و چه زمان، در عرضه و تقاضا تأثیر بسزایی خواهند داشت بسیار مشکل خواهد بود.

هدف دست نیافتنی اصلاح سیاست شکر

آزادسازی کامل صنعت شکر این کشور در دستور کار برنامه‌های سیاسی دهلی، موضوعی ثابت و دائمی است. دفتر نخست‌وزیر در سپتامبر ۲۰۱۲، پیشنهاد تشکیل کمیته رانگاران را برای آزادسازی کامل بخش شکر هند ارایه داد که بدین ترتیب مکانیزم و کنترل روی صادرات و واردات برداشته می‌شود. مهم‌ترین پیشنهاد این کمیته در مورد قیمت‌گذاری نیشکر بود، به‌طوری‌که این کمیته، قیمت منصفانه و همراه با پاداش (FRP) را به‌عنوان قیمت پایه توصیه کرد. بر این اساس قیمت‌گذاری باید با مکانیزم تقسیم سود تکمیل شود تا کشاورزان بتوانند از قیمت‌های بالاتر شکر سود ببرند.

بر طبق این گزارش، در اصل کارخانه‌های تولید شکر طی این فصل، قیمت منصفانه همراه با پاداش را به کشاورزان می‌پردازند. بعد از آن، پرداخت اضافی هر سه ماه یک‌بار بر مبنای ۷۰ درصد از قیمت فروش شکر کارخانه و ۵ درصد درآمد حاصل از فروش محصولات جانبی محاسبه خواهد شد. اگر این مقدار بیشتر از قیمت منصفانه همراه با پاداش باشد مابه‌التفاوت آن به کشاورزان پرداخت خواهد شد. اگر این مبلغ پایین‌تر از قیمت منصفانه همراه

کارخانه‌های تولید شکر هند اعلام کرد که پیش‌بینی ۲۵ میلیون تنی ماه ژوئن‌اش برای اکتبر / سپتامبر ۱۳-۲۰۱۲ را به ۲۴ میلیون تن (ارزش شکر سفید) تصحیح می‌کند. دلیل آن به نامنظمی بارندگی‌های موسمی در استان‌های ماهاراشترا و کارناتاکا مرتبط می‌شود. دولت در این خصوص، حتی بدبینانه‌تر عمل کرده است چرا که انتظار تنها ۲۳ میلیون تن را دارد که این نخستین کاهش یا تنزل محصول از سال ۲۰۰۸-۹ محسوب می‌شود. معمولاً این صنعت شاهد ۵-۲ سال رشد تولید به دنبال ۲-۱ سال کاهش است. انجمن کارخانه‌های تولید شکر هند گفته است که باران‌های ناکافی و انحراف جهت استفاده تا ۳,۵ میلیون تن نیشکر برای اهداف علوفه‌ای، می‌تواند محصول بزرگ‌ترین استان تولیدکننده شکر (ماهاراشترا) را از ۹,۰ میلیون تن فصل ۱۲-۲۰۱۱ به ۶,۵ میلیون تن در فصل زراعی ۱۳-۲۰۱۲ کاهش دهد که این به‌طور قابل‌توجهی کمتر از ارقام پیش‌بینی شده اولیه آن، یعنی ۷,۶ میلیون تن است. طبق گزارشات انجمن کارخانه‌های تولید شکر هند، سطح زیرکشت نیشکر قابل برداشت این استان در فصل ۱۳-۲۰۱۲، حدود ۹۰۴,۰۰۰ هکتار خواهد بود که این رقم از ۱,۰۲۵ میلیون هکتار در فصل ۱۲-۲۰۱۱ و همچنین سطح ۹۶۴,۰۰۰ میلیون هکتار سال ۱۱-۲۰۱۰، پایین‌تر است. وضعیت تولید شیرین‌کننده‌ها در کارناتاکا که استان رتبه سوم در این زمینه است نیز با کاهش ۲۱ درصدی روبه‌رو بوده است به‌طوری‌که میزان تولید این استان از ۳,۸ میلیون تن به ۳,۰ میلیون تن تنزل داشته است. دلیل اصلی آن، کاهش ۲,۱ درصدی سطح زیرکشت است که به ۴۲۳,۰۰۰ هکتار رسیده و این امر به‌خاطر بارندگی‌های کمتر از معمول است، علاوه بر این، میزان استحصال شکر و عملکرد نیشکر نیز در بعضی مناطق کاهش نشان داده است.

اما انتظار می‌رود که در فصل ۱۳-۲۰۱۲، محصول تولیدی استان اوتارپرادش تا ۷,۹ میلیون تن در برابر ۶,۹۷ میلیون تن فصل ۱۲-۲۰۱۱ و ۷,۸ میلیون تن سال قبل آن، افزایش داشته باشد. این افزایش تولید به‌علت رشد سطح زیرکشت نیشکر است که از ۲,۲۵۲ میلیون هکتار در سال ۱۲-۲۰۱۱ به رکورد ۲,۴۷۴ میلیون هکتار در سال ۱۳-۲۰۱۲ رسیده است. پیش‌بینی می‌شود که به‌علت بارندگی کافی و به‌خاطر پرداخت بالای دستمزد به کشاورزان (که پیش از این سابقه نداشته)، عملکرد نیشکر و میزان استحصال شکر در این استان نیز طی فصل ۱۲-۲۰۱۱ خوب باشد.

طبق بررسی انجمن کارخانه‌های تولید شکر هند، با توجه به مصرف داخلی ۲۲ میلیون تن و صادرات حدود ۳,۵ میلیون طی دوره ۱۲-۲۰۱۱، موجودی شکر در اول اکتبر برای فصل ۱۳-۲۰۱۲ در حدود ۶ میلیون تن تخمین زده شد که این رقم، بالاتر از میزان ۵,۵ میلیون تن سال قبل است.

آیا سیاست جدید اتانول

برای بخش شکر امتیاز محسوب می‌شود؟

برنامه ترکیبی اتانول سوختی هند (EBP) از زمان شروع آن در ۲۰۰۵ تاکنون در دسر ساز بوده است. هیچ‌سالی تقاضای واقعی به هدف سهم ۵ درصد بازار نزدیک نشد.

دلایل متعددی برای این امر وجود دارد. احتمالاً مهم‌ترین آن، عدم قطعیت در عرضه ملاس است که به‌عنوان ماده اولیه کلیدی برای تولید الکل در این کشور محسوب می‌شود. محصول ملاس نیز مانند شکر، تابع نوسانات شدیدی است. در سال‌های مازاد، اتانول کافی

برای حمایت از برنامه ترکیبی اتانول سوختی، بدون ریسک در عرضه اتانول در بازارهای سنتی جهت تولید مواد شیمیایی و مشروبات الکلی وجود دارد. اما در فصول کساد، بین صنایع تولیدکننده الکل غیر سوختی رقابت وجود خواهد داشت، موقعیتی که دولت را بی‌درنگ و داشت تا این برنامه را به‌مدت چند سال معلق نگه‌دارد.

دومین دلیل کاملاً مرتبط، قیمت سوخت اتانول است. در حالی که بازارهای غیر سوختی تا حد زیادی تابع نیروهای بازار هستند قیمت هر لیتر اتانول سوختی معادل ۲۷ روپیه تثبیت شده بود که در اکثر سال‌ها این رقم، حتی هزینه تولید را هم تأمین نمی‌کند.

به‌منظور رسیدن به یک راه‌حل مناسب، مانموهان سینگ نخست‌وزیر تصمیم گرفت تا یک گروه دیگر از وزراء را روی بخش اتانول متمرکز کند، این اقدام به‌دنبال مخالفت وزارتخانه‌های کلیدی روی نتایج اصلی تصمیمات کابینه ۲۰۰۷ صورت گرفت. هدف از ایجاد گروه وزراء، حل و فصل اختلافات موجود و ارایه پیشنهادات جدید به کمیته اقتصادی کابینه است.

در ماه دسامبر، کمیته اقتصادی کابینه تصمیم گرفت تا مخلوط کردن حجم ۵ درصد الکل با بنزین را برای شرکت‌های بازاریابی و فروش نفتی ۱۴ اجباری کند که شروع آن در دسامبر ۲۰۱۲ و در ۱۳ استان بود، جایی که قبلاً برنامه ۵-۵ در آنجا انجام شده بود. این برنامه متعاقباً در ژوئن ۲۰۱۳ به سراسر کشور معرفی خواهد شد. کل نیاز سالانه اتانول برای برنامه ترکیبی معادل ۱,۰۵ میلیارد لیتر تخمین زده می‌شود. قیمت توسط عوامل و نیروهای بازار تعیین خواهد شد. وزارت نفت این تصمیم‌گیری را در روزنامه‌های رسمی منتشر خواهد کرد. شرکت‌های بازاریابی و فروش نفتی قبلاً اعلام کرده بودند که شروع به گشایش مناقصه‌ای با ارزش ۳۵ میلیارد روپیه خواهد کرد که این امر به متوسط قیمت خرید ۳۵-۳۲ روپیه در هر لیتر منجر خواهد شد. در صورت کمبود، صنعت نفت اجازه واردات الکل را خواهد داشت.

اگر این برنامه واقعاً اجرا شود احتمالاً تقاضا برای الکل در هند، به‌شدت افزایش می‌یابد. برآورد می‌شود که کل فروش سوخت اتانول در فصل ۱۲-۲۰۱۱ (اکتبر / سپتامبر)، به ۴۴۰ میلیون لیتر و به ارزش ۱۲ میلیارد روپیه برسد.

سیاست ملاس

بازار ملاس نیز در وضعیتی شبیه بازار شکر، تابع محدودیت‌های فراوانی است. در بسیاری از استان‌ها، قوانینی وجود دارد که کارخانه‌های تولید شکر را ملزم به فروش بخشی از محصول خود به دولت می‌کند. با این حال مقامات صلاحیتدار، جریان‌ات و تحرک محصولات جانبی بین استان‌های مختلف و نیز حمل آنها به بازارهای خارجی را کنترل می‌کند. اخیراً دولت به کارخانه‌های شکر ایالت اوتارپرادش که دومین تولیدکننده این کشور است اجازه داد تا ملاس بیشتری را در بازار آزاد به‌فروش برسانند. تاکنون کارخانه‌های تولید شکر این ایالت مجبور به فروش ۲۲,۵ درصد از کل تناژ ملاس خود به دولت ایالتی بودند و باقی‌مانده آن را به بازارهای آزاد می‌فروختند. اکنون دولت به آنها اجازه می‌دهد تا ۹۵ درصد از ملاس خود را در بازارهای آزاد بفروشند که این امر، تحولی اساسی را برای این بخش ایجاد می‌کند. ارزش و مقدار کنونی برای محصول جانبی در بازار آزاد، بین ۲۶۰۰ تا ۵۱۰۰ روپیه در هر تن تعیین شده است که در مقایسه با رقم ۶۰۰ روپیه‌ای که به دولت ایالتی می‌فروختند، قابل‌ملاحظه است.

اما نکته‌ای که در اینجا وجود دارد اینست که دولت به کارخانه‌ها حکم کرده است؛ زمانی مجاز به فروش ذخایر خود در بازار آزاد هستند که دولت، سهم ۵ درصدی خود را برداشته باشد. طبق گزارش منابع این صنعت، این امر می‌تواند مانعی بزرگ برای کارخانه‌ها را ایجاد کند چراکه دولت ایالتی در گذشته، دریافت مقادیر اجباری ملاس از کارخانه‌های تولید شکر را با تأخیر خریداری کرده است. اگر توصیه‌های کمیته رانگاراگان اجرایی شود بخش زیادی از کنترل و نظارت‌های موجود روی ملاس نیز برداشته خواهد شد.

چشم‌انداز

در هیچ کجا، سیاستگذاران سریع حرکت نمی‌کنند و فرایند تصمیم‌گیری در هند نیز از این قاعده مستثنی نیست. از این‌رو انتظار نمی‌رود که پیشنهادات کمیته رانگاراگان به‌سرعت اجرایی گردد. اما بعضی اوقات موارد شگفتی‌ساز نیز وجود دارد. بعد از گذشت چندین سال متمادی از فراز و نشیب‌های قیمت الکل، مقامات مسؤول در دسامبر گذشته، با رویکردی افراط‌گرایانه، اجازه حاکمیت نیروهای بازار را صادر کردند. به‌رغم وجود وضعیتی کاملاً متفاوت در بازار شکر، اما این حس وجود دارد که می‌توان در بحث‌برانگیزترین موضوعات نیز، پیشرفت را دید. لیکن قبل از این نیز، یکی ۲ سالگی زمان برد تا این بخش، شکل رسمی به‌خود گرفته و در واقع، آغاز عصر جدیدی پایه‌ریزی و به آن توجه شود.

سختگوی کمیسیون کشاورزی

در گفت‌وگو با فارس تأیید کرد

فروش خاک کشاورزی ایران به کشورهای قطر و امارات

در حالی که تولید یک سانت خاک در طبیعت ۴۰۰ سال طول می‌کشد، سختگوی کمیسیون کشاورزی مجلس گفت: خاک کشاورزی کشورمان به کشورهای حاشیه خلیج فارس به‌ویژه قطر و امارات صادر می‌شود.

عباس پاپی‌زاده در گفت‌وگو با فارس، در پاسخ به اینکه شواهدی وجود دارد مبنی بر اینکه خاک کشاورزی ایران در استان‌های بوشهر و هرمزگان به کشورهای قطر و امارات و موسوم به «خاک شیرین» صادر می‌شود، گفت: این موضوع درست است و متأسفانه اتفاق افتاده است و خاک حاصلخیز کشاورزی کشور به این کشورها صادر می‌شود.

سختگوی کمیسیون کشاورزی مجلس افزود: خاک حاصلخیز کشاورزی ایران در قالب محموله‌های شن، ماسه و مواد کانی صادر می‌شود تا به نوعی قانون را هم دور زده باشند. وی ادامه داد: طبق قانون، صادرات خاک کشاورزی ممنوع است اما صادرات شن، ماسه، سنگ و انواع کانی ممنوعیتی ندارد.

وی با بیان اینکه برای تولید یک سانتی‌متر مربع خاک بیش از ۴۰۰ سال زمان نیاز است، گفت: کشورهای عربی حوزه خلیج فارس خاک زراعی مرغوب ندارند و حتی خاک باغچه و گلخانه‌های خودشان را از خاک کشاورزی سایر کشورها تهیه می‌کنند. وی تصریح کرد: صادرات خاک کشاورزی بحث امنیت ملی است و اگر زمانی خاک در مرزبندی‌ها مهم است و قلمرو و وضعیت جغرافیایی یک کشور را نشان می‌دهد در دیگر سو فروش خاک کشاورزی نیز دقیقاً در همین راستا است.

پاپی‌زاده ادامه داد: از سوی دیگر به جای اینکه کشور کاری کند تا کشورهای منطقه خلیج فارس بازار مناسبی برای محصولات کشاورزی باشند با فروش خاک کشاورزی آنها را تقویت می‌کنیم و به همان نسبت کشاورزی کشورمان را تضعیف می‌کنیم.

وی افزود: موضوع فروش خاک کشاورزی به کشورهای عربی بارها در مجلس هم تذکر داده شده است.

نماینده مردم دزفول در مجلس تصریح کرد: اگر موضوع فروش خاک کشاورزی را نادیده بگیریم نرخ ارز، تولید و سایر بحث‌های اقتصادی را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد.

براساس این گزارش خبرنگارانی که اخیراً برای پوشش زلزله به بوشهر سفر کرده بودند، از نزدیک شاهد بارگیری خاک شیرین ایران برای فروش به کشورهای حاشیه خلیج فارس بودند.

اجرای طرح تولید شکر دارویی در سال جاری

معاون بهره‌برداری شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی با بیان اینکه قیمت شکر داخلی در نرخ ۱۳۰۰ تومان باقی مانده است، از پایین نگه داشتن نرخ شکر داخلی در مقایسه با تغییرات قیمت دیگر فرآورده‌های کشاورزی گلایه کرد.

عزت‌الله رضایی عراقی در گردهمایی مدیران شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی که در تاریخ (۲۱ فروردین ماه) در این شرکت برگزار شد، اظهار کرد: شکر با ارزش وارداتی ۱۲۶۰ تومان وارد می‌شود که این مسئله کمر کارخانه‌های تولیدی شکر را شکسته است.

وی افزود: متأسفانه هزینه‌های خرید قطعات، لوازم یدکی و خرید خدمات پیمانکاری به بهانه افزایش نرخ ارز رشد بی‌سابقه‌ای داشته است و قیمت حامل‌های انرژی به‌ویژه در بخش گاز طبیعی نیز در سال گذشته افزایش داشته که این موضوع هزینه‌های زیادی را به واحدها تحمیل کرد.

رضایی عراقی تصریح کرد: در سال گذشته کارخانه کشت و صنعت دهخدا افتتاح شد که این کارخانه زنجیره تولید شکر را کامل کرد و تعداد کارخانه‌های شکر به ۷ کارخانه و کارخانه‌های تصفیه شکر به ۴ کارخانه رسید.

وی عنوان کرد: واحد تصفیه شکر فارابی، تخته صنعتی یا MDF، تولید خمیرمایه رازی، توسعه اراضی سلمان فارسی از اقدامات و پروژه‌های افتتاح شده در سال گذشته بود که با راه‌اندازی این کارخانه‌ها ظرفیت خطوط تولید ما افزایش یافت.

معاون بهره‌برداری شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی ادامه داد: مشکلاتی همچون بالا بودن میزان شوری آب، مشکل انتقال زه‌آب‌ها، هجوم بی‌سابقه آفات و گسترده‌گی علف‌های هرز باعث شد در سال جاری ظرفیت تولید کاهش یابد و تا این لحظه از برداشت متوسط تناژ برداشت نیشکر از هر هکتار در مزارع ۶۴ تن باشد.

رضایی عراقی گفت: تاکنون ۳ میلیون و ۴۰۰ هزار تن نیشکر به کارخانه‌های این شرکت ارسال شده که پیش‌بینی می‌کنیم این میزان به ۳ میلیون و ۹۰۰ هزار تن برسد.

وی اظهار کرد: با وجود مشکلات ناشی از تحریم و افزایش نرخ قطعات و خدمات، در سال گذشته تعمیرات خوبی در سطح واحدهای نیشکر انجام شد و این تعمیرات در برخی واحدها با عملیات بازسازی و اعمال نوآوری نیز همراه بوده است.

رضایی عراقی تصریح کرد: تعمیرات باعث شد که توقفات در بیشتر واحدهای توسعه نیشکر نسبت به سال‌های گذشته کاهش یابد. وی افزود: شاخص متوسط استحصال شکر از نیشکر در سال جاری به ۱۰ درصد رسید که برخی واحدها نیز از مرز ۱۰٫۵ درصد گذشتند. این رقم، رقم بدی نیست، ولی انتظار بیشتر است. امیدواریم با رفع مشکلات و نواقص در آینده شاهد تحقق افزایش میزان متوسط استحصال شکر از نیشکر به ۱۰٫۵ درصد باشیم.

معاون بهره‌برداری شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی اظهار کرد: درصد ملاس به نیشکر در سال گذشته نسبت به سال‌های پیش از آن افت داشت که این خبر شاید برای کارخانه خمیرمایه که مواد اولیه آن ملاس است خبر خوبی نباشد، اما امیدواریم که این میزان از ۳٫۵ درصد به ۳ درصد برسد.

وی با اشاره به اینکه سال گذشته چهارمین واحد تصفیه شکر به بهره‌برداری رسید، خاطر نشان کرد: با بهره‌برداری از این واحد ظرفیت تولید شکر به بیش از ۲۴۰۰ تن ارتقا یافت.

رضایی عراقی با بیان اینکه تنوع در تولید شکر و نوع بسته‌بندی در دستور کار قرار دارد، گفت: در واحد فارابی قرار است شکر دارویی تولید شود که برای تحقق این مسئله با یک شرکت خارجی قرارداد منعقد شده است. امیدواریم این طرح امسال اجرایی شود. وی بیان کرد: شکر قهوه‌ایی نیز قرار است در واحد میرزا کوچک‌خان تولید شود که امیدواریم این طرح هم در سال جاری عملیاتی شود.

رضایی عراقی با تأکید با لزوم حفظ آمادگی واحدهای شرکت توسعه در شرایط تحریم و رقابتی کردن ساخت تجهیزات اظهار کرد: قرار است در همین راستا نمایشگاه ساخت قطعات نیشکر ۳۰ اردیبهشت‌ماه در اهواز برگزار شود.

وی ادامه داد: در سال گذشته ۲۵ میلیون لیتر الکل در واحد خمیرمایه و الکل رازی تولید شد و برنامه امسال تولید ۳۰ میلیون لیتر است که این موضوع در صورت عدم مشکل در زمینه ملاس عملی می‌شود.

علی لاریجانی رییس مجلس ابلاغ کرد

قانون تمرکز اختیارات و وظایف بخش کشاورزی به وزارت جهاد کشاورزی

رییس مجلس به‌جای محمود احمدی‌نژاد رییس‌جمهور قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی را ابلاغ کرد.

در نامه لاریجانی به محمد سینجلی جاسبی رییس هیأت مدیره و مدیرعامل روزنامه رسمی کشور آمده است: با توجه به انقضای مهلت مقرر در ماده «۱» قانون مدنی و در اجرای مفاد تبصره ماده «۱» قانون مذکور، یک نسخه تصویر «قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی» برای درج در روزنامه رسمی ارسال می‌شود.

همچنین در نامه دیگری از رییس مجلس خطاب به محمود احمدی‌نژاد رییس‌جمهوری اسلامی ایران آمده است: در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی که

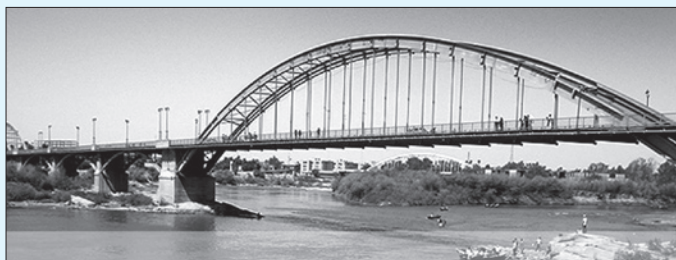
دولت دهم در وضعیتی که می‌توانست سد راه شتاب واردات محصولات کشاورزی شود با ساده‌انگاری و نادیده گرفتن مسایل بلندمدت اجازه داد تا این اتفاق بیفتد. کاهش تعرفه واردات محصولات کشاورزی از یک طرف، تخصیص ارز مرجع به واردات این محصولات از طرف دیگر به این دلیل رخ داد که تولید در برابر تجارت در وزارت صنعت، معدن و تجارت رنگ باخت. قانونگذاران با توجه به همین مسأله بود که تلاش کردند، اختیارات مربوط به بخش کشاورزی را از وزارت صنعت، معدن و تجارت منتزع و به وزارت جهاد کشاورزی ملحق سازند. اما دولت زیربار این مصوبه نرفت و از ابلاغ آن اجتناب کرد تا اینکه رییس مجلس به‌جای رییس‌جمهور قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت کشاورزی را ابلاغ کرد.

به گزارش روزنامه رسمی جمهوری اسلامی، با خودداری رییس‌جمهور از ابلاغ در موعد مقرر قانونی، علی لاریجانی

مدیرعامل کشت و صنعت نیشکر فارابی:

شوری آب کارون عامل کاهش تولید نیشکر است

قدرتی تصریح کرد: سال گذشته میزان برداشت نیشکر در هر هکتار ۸۸ هزار تن بود که این میزان در سال جاری در هر هکتار به حدود ۸۵ هزار تن می‌رسد. وی عنوان کرد: سطح زیرکشت نیشکر مجموعه واحد فارابی امسال ۱۱ هزار و ۳۵۰ هکتار است که اراضی قابل برداشت نیشکر به ۹ هزار و ۹۰۰ هکتار می‌رسد. از این میزان ۳۰۰ هکتار برای تهیه قلمه نیشکر و ۹ هزار و ۶۰۰ هکتار مابقی نیشکر قابل برداشت و آماده ارسال به کارخانه خواهد بود. مدیرعامل کشت و صنعت نیشکر فارابی اظهار کرد: پیش‌بینی می‌کنیم تولید نیشکر در سال زراعی امسال به ۸۱۶ هزار تن برسد. سال گذشته ۷۲۸ هزار تن نیشکر برداشت و ۷۷ هزار تن شکر سفید تولید شد.

سرمازدگی و شوری آب در ابتدای دوره رشد نیشکر با کاهش تولید مواجه شدیم، اظهار کرد: میزان شوری آب بالاست و میزان شوری حدود ۲٫۸۵ میلی‌موس است، درحالی‌که آستانه تحمل نیشکر ۱٫۷ میلی‌موس است. وی افزود: هر چه شوری آب از میزان آستانه تحمل نیشکر بالاتر رود، از رشد نیشکر کاسته می‌شود.

مدیرعامل شرکت کشت و صنعت نیشکر فارابی با بیان اینکه پیش‌بینی تولید نیشکر امسال در مقایسه با سال گذشته کاهش یافته است، گفت: شوری آب کارون عامل کاهش تولید نیشکر است و این شوری ادامه دارد و در تولید امسال تأثیرگذار خواهد بود. محمود قدرتی در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به اینکه سال گذشته در

سؤال‌های نمایندگان از وزیر جهادکشاورزی چه بود و چرا قانع نشدند؟

سخنگوی کمیسیون کشاورزی مجلس گفت: وزیر جهادکشاورزی برای پاسخ به سؤالات برخی نمایندگان در کمیسیون کشاورزی حضور یافت، اما نمایندگان از پاسخ‌های آقای خلیلیان قانع نشدند. عباس پاپی‌زاده در پاسخ به اینکه صحبت‌های وزیر جهادکشاورزی در کمیسیون کشاورزی مجلس چه بوده است؟ گفت: وزیر جهاد برای پاسخ به سؤالات ۵ نفر از نمایندگان در کمیسیون کشاورزی حضور یافت که بعد از ارایه پاسخ، نمایندگان قانع نشدند و قرار شد سؤالات در صحن علنی مجلس مطرح شود.

* سؤال یک نماینده

درباره دخالت در انتخابات نظام دامپزشکی

سخنگوی کمیسیون کشاورزی مجلس در خصوص سؤالات مطرح شده از وزیر جهادکشاورزی گفت: عدم اجرای قانون نظام دامپزشکی کشور و دخالت در انتخابات نظام دامپزشکی و اعمال نظر شخصی بر روند انتخابات سؤال یک نماینده بود که از پاسخ وزیر قانع نشد. وی گفت: آقای ایرانپور عضو نماینده مبارکه این سؤال را از وزیر جهادکشاورزی پرسیدند.

* عدم حمایت از امور دام

سخنگوی کمیسیون کشاورزی مجلس در مورد سؤال دیگر نمایندگان از وزیر گفت: عدم حمایت از تولید دام و تأمین نهاده که منجر به کاهش تولید علوفه و اقتصادی نبودن دامپروری شد، سؤال دیگر نمایندگان بود.

وی افزود: نماینده سؤال‌کننده معتقد بود بسیاری از دام‌های تولیدکننده شیر راهی کشتارگاه‌ها شده و به تولید شیر آسیب وارد شده و اثرات آن تا ۲ سال دیگر ادامه خواهد داشت.

* افزایش قیمت شیر برای حمایت از تولید

به گفته پاپی‌زاده، وزیر در پاسخ به این نماینده گفت: قیمت شیر را به دلیل حمایت از بخش دامپروری افزایش داده‌ایم و این موضوع انگیزه تولید آنها را تقویت کرده است.

وی ادامه داد: درحالی که نماینده سؤال‌کننده معتقد بود افزایش قیمت به دلیل کاهش عرضه شیر بوده است که طی سال‌های گذشته به دلیل عدم حمایت جدی از این بخش اتفاق افتاده است.

* تفاوت ۴,۵ میلیون تنی

آمار وزیر و مرکز آمار

سخنگوی کمیسیون کشاورزی مجلس عنوان کرد که در جلسه کمیسیون کشاورزی میزان تولید شیر از نگاه وزیر جهاد ۱۱ میلیون تن بود، اما مرکز آمار ایران در جدیدترین گزارش آمار تولید را ۶,۵ میلیون تن منتشر کرده است.

وی ادامه داد: از وزیر جهادکشاورزی در خصوص آمار دام‌های شیری سؤال شد که اطلاعاتی از تعداد دام‌های شیری نداشت.

پاپی‌زاده گفت: سؤال یکی از نمایندگان از وزیر جهادکشاورزی مبنی بر عدم حمایت از نرخ خرید تضمینی گندم در کمیته نرخ‌گذاری بود.

* پیشنهاد قیمت ۱۲۰۰ تومان

دلالتان عراقی برای گندم

وی ادامه داد: گروهی از کشور عراق، گندم ایران را به قیمت بیش از ۱۲۰۰ تومان خریداری می‌کنند درحالی که قیمت گندم سال گذشته ۴۲۰ تومان بود و امسال به ۷۵۰ تومان رسیده است.

وی ادامه داد: همین موضوع سبب بی‌انگیزه شدن کشاورزان برای تولید گندم می‌شود و مجبور به واردات می‌شویم همچنان که سال گذشته ۷ میلیون تن گندم وارد کشور شد.

گیاهان دارویی شامل گندم، برنج، جو، ذرت، پنبه‌وش، روغن و دانه‌های روغنی، چای، سیب‌زمینی، پیاز، حبوبات، سیب، پرتقال، خرما، کشمش، قند، شکر و کنجاله و همچنین محصولات دامی، طیور و آبزیان شامل شیر و فراورده‌های لبنی، گوشت سفید، گوشت قرمز، تخم‌مرغ و نیز پیله ابریشم.

ب) صنایع تبدیلی بلافصل ذیل با یک مرحله تبدیل در بخش کشاورزی:

۱. عمل‌آوری و حفاظت گوشت و محصولات گوشتی از فساد
۲. عمل‌آوری و حفاظت آبزیان و محصولات حاصل از آبزیان از فساد

۳. عمل‌آوری و حفاظت میوه و سبزیجات از فساد

۴. روغن‌کشی

۵. فراورده‌های لبنی

۶. تولید دانه‌های آسیاب‌شده

۷. تولید نشاسته

۸. تولید غذاهای آماده برای حیوانات

۹. محصولات غذایی و صنایع تبدیلی مرتبط با انواع میوه، سبزی، صیفی و چای چنانچه در حوزه مسؤلیت سایر وزارتخانه‌ها طبقه‌بندی نشده باشد.

۱۰. تولید فراورده‌های گیاهان دارویی و انواع عرقیات

۱۱. تولید کودهای آلی (غیرشیمیایی)

ماده ۲ اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل بانک کشاورزی به پیشنهاد وزیر جهادکشاورزی و تصویب مجمع عمومی بانک مذکور و با حکم وزیر امور اقتصادی و دارایی منصوب می‌شوند.

احکام بند (۳) ماده (۱۱) و بند (الف) ماده (۱۹) اساسنامه بانک کشاورزی مصوب ۱۳۵۹/۴/۲۴ شورای انقلاب در مورد مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره بانک کشاورزی از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون به شرح مقرر در این ماده اصلاح می‌شود.

* تبصره: انتخاب مدیرعامل بانک کشاورزی از حکم ماده (۱۵) لایحه قانونی اداره امور بانک‌ها مصوب ۱۳۵۸/۷/۲ شورای انقلاب مستثنی است.

ماده ۳: وزارت جهادکشاورزی موظف است در واردات هر یک از کالاهای بند (الف) ماده (۱) این قانون برای تأمین نیاز داخلی و تنظیم بازار به نحوی عمل نماید که سالانه حداقل ده درصد (۱۰ درصد) به میزان تولید داخلی این محصولات افزوده شود تا کالاهای مزبور به مرز خودکفایی در تولید داخلی برسد.

ماده ۴: شرکت پشتیبانی امور دام با کلیه وظایف، اختیارات، نیروها و امکانات از وزارت صنعت، معدن و تجارت منتزع و به وزارت جهادکشاورزی ملحق می‌شود.

ماده ۵: آیین‌نامه اجرایی این قانون توسط وزارتخانه‌های جهادکشاورزی و صنعت، معدن و تجارت و معاونت توسعه مدیریت و سرمایه‌انسانی رئیس‌جمهور تهیه می‌شود و حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

قانون فوق مشتمل بر ۵ ماده در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیست و چهارم بهمن‌ماه یکهزار و سیصد و نود و یک مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۱/۱۲/۲ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

باعنوان طرح یک فوریتی انتزاع وظایف و اختیارات بخش کشاورزی از وزارت صنعت، معدن و تجارت و الحاق آن به وزارت جهادکشاورزی به مجلس شورای اسلامی تقدیم شده بود، با تصویب در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۲۴ او تأیید شورای نگهبان، به پیوست ابلاغ می‌شود.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

متن قانون به شرح زیر است:

ماده ۱: کلیه اختیارات، وظایف و امور مربوط به سیاستگذاری، برنامه‌ریزی، نظارت و انجام اقدامات لازم در موارد زیر از وزارت صنعت، معدن و تجارت منتزع و به وزارت جهادکشاورزی واگذار می‌شود:

الف) تجارت اعم از صادرات، واردات و تنظیم بازار داخلی محصولات و کالاهای اساسی زراعی، باغی و

حذف تدریجی پارانه از نهاده‌های کشاورزی

به صورت کامل در داخل تولید می‌شود و در تأمین نهاده‌ها تنها در کود فسفاته و پتاسه به خارج وابستگی داریم. سال‌های گذشته برای واردات کودهای فسفاته و پتاسه که برای مصرف در بخش کشاورزی به حدود یک میلیون تن از آنها نیاز داریم، ارز مرجع اختصاص می‌یافت که امسال ارز مرجع واردات این نهاده حذف شده است.

در حال حاضر برخی کارخانه‌های داخلی با تولید کود فسفاته ساده در حال انجام فعالیت‌هایی برای رسیدن به خودکفایی در تولید این نهاده هستند.

معاون وزیر جهادکشاورزی با بیان اینکه از سال گذشته پارانه برای تأمین سموم شیمیایی از بخش کشاورزی حذف شده است، اظهار کرد: از سال گذشته هیچ پارانه‌ای به کود آورده نشده و برای تأمین کود فسفاته نیز تنها ۵۰ درصد پارانه اختصاص یافت اما به تدریج باید پارانه نهاده‌های بخش کشاورزی حذف شود.

اگر نهاده‌ها و مواد اولیه مورد نیاز بخش کشاورزی به قیمت فوب خلیج فارس تأمین شود باید تمهیداتی مانند آزادسازی قیمت محصولات کشاورزی و... اندیشید تا تولید برای کشاورزان صرفه اقتصادی داشته باشد و آنها نیز برای ادامه تولید در فصل‌های آینده رغبت داشته باشند.

معاون امور تولیدات گیاهی وزیر جهادکشاورزی از حذف تدریجی پارانه نهاده‌های کشاورزی خبر داد و گفت: اگر نهاده‌های کشاورزی به قیمت فوب خلیج فارس تأمین شوند باید قیمت محصولات کشاورزی هم آزاد شود.

ناصر توکلی اظهار کرد: براساس مصوبه دولت سالانه باید ۲,۵ میلیون تن کود اوره به قیمت مصوب به بخش کشاورزی تحویل داده شود اما برخی از شرکت‌های تولیدکننده به دلیل پایین بودن قیمت تعیین شده حاضر نیستند به تعهدات خود عمل کنند.

توکلی افزود: با وجود اینکه میزان تولید کود اوره ۲ برابر نیاز داخلی است و قیمت آن از سال گذشته تاکنون ۴ برابر افزایش یافته این قیمت از نظر شرکت‌های تولیدکننده واقعی و براساس قیمت فوب خلیج فارس نیست و آنها معتقدند که می‌توانند با صادرات محصول تولیدی خود به کیلویی ۱۲۰۰ تومان سود بیشتری ببرند.

وی تأکید کرد: نهاده‌ها و احتیاجات کشاورزان برای تولید محصولات باید با هماهنگی و مدیریت جامع تأمین شوند.

معاون امور تولیدات گیاهی وزیر جهادکشاورزی درباره پتانسیل کشور برای تأمین نهاده‌های مورد نیاز بخش کشاورزی عنوان کرد: در حال حاضر بذرهای مورد نیاز در بخش کشاورزی

راندمان آبیاری بخش و حداقل ۴۰ درصد در سال آخر برنامه مشخص شده است که این امر باید از طریق اجرای عملیات زیربنایی آب و خاک از جمله طرح‌های تجهیز و نوسازی، توسعه شبکه‌ها، زهکش‌ها و روش‌های نوین آبیاری و اجرای عملیات به زراعی و به نژادی انجام شود.

در ادامه این ماده به مصرف آب کشاورزان پرداخته شده که در این راستا مقرر شده است آب مورد نیاز کشاورزان به صورت حجمی بر اساس الگوی کشت هر منطقه و با استفاده از مشارکت بخش غیردولتی تحویل شود.

همچنین شاخص بهره‌وری مصرف آب در بخش کشاورزی و افزایش تولید محصول به‌زای واحد حجم مصرفی نیز باید ارتقا یابد.

در ادامه مقرر شده است استفاده از کودهای آلی و زیستی (ارگانیک) در سطح مزارع و باغ‌های کشور حداقل در سقف پارانه سال آخر برنامه چهارم ترویج یابد و میزان مصرف این گونه کودها به ۳۵ درصد از کل کودهای مصرفی برسد. این ماده همچنین مقرر کرده است سند مالکیت کلیه اراضی کشاورزی توسط سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تا پایان برنامه تدوین و صادر شود.

این ماده همچنین به پوشش بیمه تولیدات کشاورزی نیز پرداخته و دولت را مکلف کرده است پوشش بیمه تولیدات بخش کشاورزی و عوامل تولید را به میزان حداقل ۵۰ درصد از کل تولیدات تا پایان برنامه برساند.

لزوم توجه به تولیدات کشاورزی و دامی

به منظور حفظ ظرفیت تولید و میل به خودکفایی در تولید محصولات اساسی کشاورزی و دامی و همچنین اصلاح الگوی مصرف و گسترش کشاورزی صنعتی و دانش بنیان مواردی را برای اجرا مشخص کرده است. در بند الف ماده ۱۴۳ این قانون ارتقای

با توجه به شرایط حساس کشور، خودکفایی در عرصه‌های مختلف اقتصادی اهمیت بسیاری دارد که در این بین حوزه کشاورزی با توجه به رابطه مستقیمی که با تغذیه جامعه دارد از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. قانون پنجم توسعه نیز در همین رابطه و

افزایش نرخ سود بانکی به نفع تولیدات بخش کشاورزی نیست

شد. این فعال بخش خصوصی تأکید کرد: با توجه به شرایط فعلی و اعمال تحریم‌های شدید بر کشور، افزایش نرخ سود بانکی لطمه دیگری بر بدنه تولید به‌ویژه تولیدات بخش کشاورزی خواهد بود. سلطانی تصریح کرد: در حال حاضر در تمام دنیا سود بانکی پایین است به‌ویژه در بخش کشاورزی با کارمزد چهار درصد اجرا می‌شود، در صورتی که نرخ سود بانکی افزایش یابد دیگر تفاوتی بین بخش کشاورزی و سایر بخش‌ها وجود نخواهد داشت که این لطمه‌ای به بخش تولیدات کشاورزی است.

بیش از پیش مورد حمایت دولت قرار گیرد. وی اظهار کرد: در حال حاضر تولیدکنندگان بخش کشاورزی با مشکل تأمین نقدینگی مواجه هستند این در حالی است که در شرایط فعلی نیز با کارمزد پایین نمی‌توانند نقدینگی مورد نیاز خود را تأمین کنند. وی ادامه داد: در صورت افزایش نرخ سود بانکی، علاوه بر این که قدرت تأمین نقدینگی تولیدکنندگان کاهش می‌یابد، با افزایش قیمت‌ها و تورم در جامعه مواجه خواهیم شد، که در این صورت هر ۲ گروه تولیدکننده و مصرف‌کننده متضرر خواهند شد.

رییس اتحادیه سراسری دامداران ایران گفت: در صورت افزایش نرخ سود بانکی، علاوه بر این که قدرت تأمین نقدینگی تولیدکنندگان کاهش می‌یابد، با افزایش قیمت‌ها و تورم در جامعه مواجه خواهیم شد. در این صورت هر ۲ گروه تولیدکننده و مصرف‌کننده متضرر خواهند شد. سعید سلطانی سروستانی افزود: هم‌اکنون بخش کشاورزی به دلیل ایجاد امنیت غذایی در کشور از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است بنابراین انتظار می‌رود تولید بخش کشاورزی

آتش زدن مال ملت و دولت

فروش شکر دولتی به قیمت ۱۳۰۰ تومان در همان محل با سفته‌بازی مواجه و با قیمت‌های بالاتر به فروش می‌رسد. نکته تأسفبارتر این است که نهادهای صنفی و فعالان صنعت قند و شکر به این گروه کوچک از مسئولان یادآور شده بودند که اجبار کارخانه‌ها برای فروش شکر به زیر قیمت بازار و آگاهی دلالتان از میزان شکر موجود در انبارها راه را برای رانت‌خواری بزرگ هموار می‌کند. آتش زدن به مال کارخانه‌ها (مال مردم) و دولت (فروش شکر موجود شرکت بازرگانی دولتی) به بهانه اینکه مصرف‌کننده تحت فشار قرار نگیرد، تنها کاری است که برخی مدیران غیرآشنا به کار این روزها انجام می‌دهند. نکته تأسفبارتر این است که اقدام به این کار با توجه به اینکه تولید محصولات دیگر کشاورزی جذاب‌تر است احتمالاً به کاهش تولید چغندر قند منجر شده و به کاهش تولید قند و شکر در سال ۱۳۹۲ می‌رسد.

آیا آتش زدن به مال مردم و دولت با هدف‌های دیگر از جمله تضعیف بنیادین درباره صنعت قند و شکر انجام می‌شود؟

که البته می‌تواند سود سیاسی یا اجتماعی باشد آسیب برسد. در صورتی که فردی در این وضعیت قرار گیرد و به اصطلاح «آتش» به مال خود بزند، شاید جامعه و افراد دیگر فقط به حال او تأسف بخورند و شاید هم از اینکه چنین فردی را می‌بینند احساس ناراحتی کنند، اما اگر افراد و نهادهای بیند فرد یا گروهی برای اثبات ادعای غیرکارشناسی خود حاضرند آتش به مال دولت و ملت (غیر از خودشان) بزنند دیگر بسیار ناراحت‌کننده خواهد بود. پیگیری داستان و ماجرای غصه‌برانگیز شکر در ایران به‌ویژه در سال‌های اخیر و رفتار برخی مسئولان در این روزها، مصداق آتش زدن به مال مردم و دولت است. داستان تازه از جایی شروع شد که برخی مسئولان بدون توجه به اینکه منافع حاصل از کاهش دادن دستوری و عمدی قیمت شکر تنها به جیب یک گروه دلال می‌رسد دستور داده شکر خریداری شده توسط دولت به قیمت هر کیلوگرم ۱۳۰۰ تومان در بازار عرضه شود. این دستور زیان‌بار در شرایطی صادر می‌شود که قیمت شکر در بازار ۱۷۰۰ تومان است و حواله‌های داده شده برای

اصطلاح «آتش زدن به مال» وقتی به کار برده می‌شود که فردی یا گروهی بدون توجه به پیامدهای بلندمدت یک رویداد و تنها برای اینکه حرف خود را برای امروز اثبات کنند، حاضر می‌شوند هر ضرر و زیانی را به خودشان و حتی جامعه‌شان وارد کنند. این گونه افراد و گروه‌ها به دلایل گوناگون ممکن است به این مرحله از زندگی و کسب و کارشان برسند که یکی از آن‌ها لیبازی و سرسختی نشان دادن در برابر واقعیت‌هاست. فردی که حاضر است آتش به مالش بزند تا حرفش را اثبات کند پیش از آن واقعیت‌ها را نادیده گرفته است و کار را به نقطه‌ای رسانده که نمی‌تواند از آن برگشت کند. این روزگار به‌ویژه برای کسانی پیش می‌آید که برای جلب رضایت نیروهای بالادستی حاضر شده‌اند هرگونه خیر و تحلیل غلط از یک وضعیت و درباره یک پدیده ارایه کنند. یک عامل دیگر در رساندن افراد به این نقطه که حاضرند برای اثبات ادعای خود درباره یک پدیده، آتش به مال خود و جامعه بزنند این است که آشکار شدن نقض ادعای آن‌ها ممکن است به سودهای احتمالی آن‌ها

واردات ۵۱ میلیون دلاری شکر در یک ماه

در حالی که واردات برخی محصولات مهم و حیاتی مانند انواع دارو با دشواری مواجه شده است و در شرایطی که تخصیص ارز مرجع به شکر با ابهام همراه است، بخش خصوصی ایران در فروردین ماه امسال ۴۶ هزار تن شکر و شرکت بازرگانی دولتی ۴۲ هزار تن شکر وارد کرده‌اند. ارزش واردات شکر در فروردین ماه امسال ۵۱ میلیون دلار گزارش شده است. یک محاسبه ساده نشان می‌دهد که ارزش واردات هر تن شکر وارداتی در فروردین ماه امسال نزدیک به ۵۸۰ دلار است. این در حالی است که ارزش واردات هر تن شکر در سال ۱۳۸۵ حدود ۴۰۰ دلار بوده است. افزایش حدود ۵۰ درصدی ارزش واردات شکر در سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۱ در حالی اتفاق می‌افتد که نرخ تورم جهانی در این مدت بسیار کمتر بوده است. اکنون باتوجه به اینکه نرخ هر دلار در بازار آزاد در فروردین ماه امسال حدود ۳۵۰۰ تومان بوده است قیمت واردات هر تن شکر معادل حدود دو میلیون تومان و قیمت هر کیلو شکر وارداتی ۲ هزار تومان می‌شود. در این وضعیت آیا اجبار کارخانه‌ها به فروش شکر تولیدی خود به قیمت هر کیلو ۱۳۰۰ تومان به معنای ارزان‌فروشی به نفع دلالتان نیست؟

فائو پیش‌بینی کرد:

تولید جهانی غلات افزایش می‌یابد

سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) با فرض آب و هوای مساعدتر در سال ۲۰۱۳، پیش‌بینی کرد که تولید گندم، غلات دانه درشت و برنج در سال جاری افزایش می‌یابد. براساس پیش‌بینی فائو، تولید غلات دانه درشت شامل ذرت به رکورد ۱٫۳ میلیارد تن می‌رسد که ۹٫۳ درصد بالاتر از رکورد قبلی به‌دست آمده در سال ۲۰۱۱ خواهد بود. ذرت احتمالاً حدود ۹۶۰ میلیون از این رقم را تشکیل می‌دهد. تولید ذرت به دلیل میزان بالای کاشت این محصول در آمریکا ۱۰ درصد افزایش خواهد داشت. یکی از عوامل تولید بالاتر غلات، احیای کشورهای متعدد اتحاد جماهیر شوروی سابق از خشکسالی است. فائو پیش‌بینی کرد که تولید جهانی گندم به میزان ۵٫۴ درصد افزایش پیدا می‌کند و به ۶۹۵ میلیون تن می‌رسد. با این همه ۶ میلیون تن پایین‌تر از رکورد سال ۲۰۱۱ خواهد بود. به گزارش خبرگزاری فرانسه، تولید برنج نیز به دلیل افزایش تولید در هند و اندونزی ۳٫۳ درصد رشد کرده و به ۴۹۷٫۷ میلیون تن می‌رسد.

انجمن صنفی کارخانجات قند و شکر ایران

زیر نظر شورای نویسندگان

تلفن و نمابر: ۸۸۹۶۹۰۵۵ - ۸۸۹۶۹۹۰۳

نشانی: تهران - میدان دکتر فاطمی - خیابان

شهید گمنام - شماره ۱۴